

## Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 17, 2026

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

### INHOUDSOPGAVE

#### Hoge Raad

**[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:890](#)** 25-09-2026

Nationaliteitsrecht. Vaststelling Nederlandschap (art. 17 jo. 4 lid 2 Rijkswet op het Nederlandschap (RWN)). Stelplicht en bewijslast met betrekking tot Nederlandschap van erkenner ten tijde van erkenning.

**[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:850](#)** 18-09-2026

IPR. Gevolgen van khul-echtscheiding voor bruidsgave naar Egyptisch recht. Strijd met openbare orde (art. 10:6 BW)? Betrokkenheid van Nederland. Processuele behandeling van conflictenrecht; devolutieve werking van appel.

**[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:891](#)** 18-09-2026

Het hof heeft in kort geding het verzoek van de vader om de nakoming van een oude niet-nagekomen omgangsregeling af te dwingen afgewezen, omdat er geen sprake was van een spoedeisend belang. In cassatie benadrukt de advocaat-generaal dat het hof geen onjuiste maatstaf heeft toegepast bij deze beoordeling.

#### Hof

**[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:5840](#)** 10-09-2026

Naamrecht, gecombineerde geslachtsnaam, overgangsrecht, artikel 1:27 BW, artikel IIIB lid 1 WIGG, artikel 8 EVRM, evenredigheidsbeginsel, gelijkheidsbeginsel, vertrouwensbeginsel, toetsingsverbod artikel 120 Grondwet.

**[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:5549](#)** 27-08-2026

Na tussenbeschikking heeft het hof geoordeeld, anders dan de kantonrechter, dat de curator/bewindvoerder niet tekort is geschoten in de zorg als goed curator en bewindvoerder.

## Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:6647](#) 08-09-2026

Herroeping van de echtscheiding. Bedrog zoals bedoeld in artikel 382 Rv. De door de man verzwegen feiten hadden tot een voor de vrouw meer gunstig(e) verloop en afloop van de procedure kunnen leiden. De procedure wordt heropend.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:28082](#) 25-08-2026

Bijstandsverhaal.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:26618](#) 14-08-2026

Afwijzing gerechtelijke vaststelling vaderschap. Geen rechtsgeldig DNA-onderzoek.

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:6706](#) 13-08-2026

Kort geding over verhuizen. De voorzieningenrechter acht dit geen zaak voor een kort geding wegens ontbreken van spoedeisend belang.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:7053](#) 13-08-2026

Vernietiging erkenning door juridische vader, vaststelling vaderschap biologische vader en geslachtsnaamwijziging. Verzoeker ontvankelijk ondanks overschrijding wettelijke termijn. Artikel 8 EVRM versus de met de termijn beoogde doelen: belang van het kind en rechtszekerheid.

## Annotatie

[De spoedbeslissing door de kinderrechter en de plicht om ouders daarbij te betrekken.](#)

*mr. B. Laterveer*

## ANNOTATIE

### **De spoedbeslissing door de kinderrechter en de plicht om ouders daarbij te betrekken.**

**mr. B. Laterveer**

#### ***Commentaar bij de conclusie van de procureur-generaal bij de Hoge Raad van 4 september 2026, ECLI:NL:PHR:2026:847.***

Wanneer er ernstig gevaar voor een minderjarige dreigt, kan een kinderbeschermingsmaatregel worden uitgesproken zonder de ouders en de minderjarige te hebben gehoord. Dit betekent niet dat hoor en wederhoor achterwege kunnen blijven. In de tweede zin van het derde lid van zowel artikel 800 Rv als artikel 809 Rv wordt uitdrukkelijk gesteld dat de ouders én de minderjarige achteraf in de gelegenheid moeten worden gesteld hun mening kenbaar te maken. Dit op straffe van verval van de beschikking na verloop van twee weken na de dag waarop de beschikking is gegeven. Een en ander betekent dat de Raad voor de Kinderbescherming (Raad) of een gecertificeerde instelling (GI) bij bijvoorbeeld een verzoek om onmiddellijke uithuisplaatsing van een kind moet aangeven of en, zo ja, waarom het *vooraf* horen van de ouder(s) (of: voogd) onmiddellijk een ernstig gevaar oplevert voor dat kind.

In de onderhavige zaak draait het onder meer om de vraag of een kinderrechter terecht een spoedmachtiging tot uithuisplaatsing van een 1-jarig kind heeft verleend zonder de ouders vooraf te horen. Het kind was door Veilig Thuis al een maand op een geheime/voor de ouders onbekende locatie geplaatst nadat de ouders in aanwezigheid van het zeer jonge kind onder invloed van drugs waren aangetroffen. Toen de ouders via een advocaat lieten weten niet langer in te stemmen met deze situatie, deed de Raad een spoedverzoek.

De kinderrechter hoorde de ouders vooraf niet vanwege onmiddellijk en ernstig gevaar voor het kind, wees het spoedverzoek toe en hoorde de ouders elf dagen later tijdens de zitting naar aanleiding van het spoedverzoek. Het hof liet deze beslissing in stand. Volgens het hof stond namelijk niet vast dat de kinderrechter op het moment van de beslissing wist dat het kind al een maand uit huis was en dat de ouders een advocaat hadden, waardoor het besluit om de ouders vooraf niet te horen 'begrijpelijk en terecht' was. Advocaat-generaal (A-G) De Bock

komt tot de conclusie dat de toepassing van de maatstaf ‘onmiddellijk en ernstig gevaar’ niet juist is geweest. Het hof is ten onrechte uitgegaan van de vraag of de minderjarige terug naar de ouders kon zonder onmiddellijk en ernstig gevaar. Het toetsingskader van artikel 800 lid 3 Rv gaat er echter van uit dat het onmiddellijk en ernstig gevaar het vooraf horen van de ouders tijdens een mondelinge behandeling onmogelijk maakt. Dat vereiste vormt een hoge drempel, met een mensenrechtelijke achtergrond. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) volgt dat het niet vooraf horen van de ouders gerechtvaardigd moet zijn door de feiten en omstandigheden van het geval en concreet moet worden onderbouwd. Uit het feit dat het terugkeren van het kind naar huis volgens de Raad en Veilig Thuis ‘niet veilig’ was, volgt evenwel geenszins dat het vooraf horen van de ouders niet kon worden afgewacht. Het oordeel van het hof dat voldaan is aan de maatstaf van artikel 800 lid 3 Rv is ook onbegrijpelijk, nu vaststaat dat het kind al een maand op een voor de ouders onbekende locatie verbleef. De kinderrechter was hiervan op de hoogte, zo blijkt uit de eerdere beschikking.

Volgens de A-G had het hof het feit dat het kind al een maand uit huis geplaatst was, zonder rechterlijke tussenkomst en in het bekritiseerde drangkader, als omstandigheid moeten betrekken bij de toetsing aan de norm van artikel 800 lid 3 Rv. Deze omstandigheid benadrukt immers nog eens extra het belang van het wél vooraf horen van de ouders door de kinderrechter.

De A-G laat zich bij dit standpunt duidelijk leiden door wat volgens haar volgt uit de jurisprudentie van het EHRM, namelijk dat ouders in beginsel moeten worden gehoord voordat beschermingsmaatregelen worden getroffen, tenzij dat niet mogelijk of niet wenselijk is. Volgens haar was dat in de onderhavige situatie gelet op de feiten en omstandigheden wel mogelijk en/of wenselijk geweest en in ieder geval had de rechter contact moeten opnemen met de advocaat.

Ik denk dat het in de gegeven omstandigheden in ieder geval op de weg van de Raad had gelegen om contact op te nemen met de ouders via hun advocaat, omdat de Raad wist dat zij door deze advocaat vertegenwoordigd werden. De Raad had bijvoorbeeld aan de advocaat kunnen vragen of de ouders tot aan de zitting konden instemmen met een voortduring van het verblijf en/of afspraken kunnen maken met de ouders over in te zetten (vrijwillige) hulpverlening thuis. Wellicht had het op de weg van de rechter gelegen om de Raad expliciet te vragen naar het standpunt van de (advocaat namens de) ouders, maar of de rechter zelf (ook) contact had moeten opnemen met de ouders en/of hun advocaat, daar plaats ik vraagtekens bij. Dat zal ik hierna nader toelichten.

In deze zaak was sprake van een situatie waarbij het kind contra legem, namelijk zonder

kinderbeschermingsmaatregel en tegen de wil van ouders, elders verbleef. De vrijwillige hulpverlening had hiermee via het zogeheten ‘drangkader’ een ongewenste machtspositie voor zichzelf gecreëerd. Dit is een zeer kwalijke situatie, waar de kinderrechter waarschijnlijk zo spoedig mogelijk een einde aan wilde laten komen. Dat de kinderrechter vond dat de ontstane situatie, de plaatsing elders, geformaliseerd en gecontinueerd moest worden voor de veiligheid van het kind, is een casuïstische beoordeling. Een relevante omstandigheid voor de afweging van de kinderrechter om al dan niet direct een machtiging te verstrekken zou wat mij betreft zijn geweest of er een reëel risico aanwezig werd geacht dat de ouders het kind in de tussenliggende periode – tot aan een zitting – weer in hun invloedssfeer zouden (proberen te) brengen. Mogelijk liet de zittingsagenda van de betreffende rechtbank het echt niet toe om de zaak eerder dan na elf dagen op zitting te zetten, maar de uitzonderlijke omstandigheden van de zaak (het ingezette drangkader en daardoor het te lang ontbreken van een rechterlijke toets in het voortraject) hadden uitgebreide pogingen om een zitting op de kortst mogelijke termijn in te passen mijn inziens in ieder geval gerechtvaardigd. Voor het plannen van een zitting op heel korte termijn is echter vereist dat de rechtbank ouders en hun advocaat niet alleen snel, maar ook correct oproepen. Deze twee vereisten schuren in de praktijk niet zelden.

Dat de rechter tijdens de spoedprocedure van artikel 800 lid 3 Rv contact had moeten opnemen met de ouders en/of de advocaat van de ouders is iets wat in ieder geval niet volgt uit de Nederlandse wetgeving. Die gaat voor wat betreft de behandeling van een verzoek om een civiele kinderbeschermingsmaatregel uit van twee ‘smaken’: een mondelinge behandeling/zitting (art. 29a Rv) en een spoedbeslissing als de mondelinge behandeling (hoor en wederhoor) niet kan worden afgewacht zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige (art. 800 lid 3 Rv). Als het gaat om een spoedverzoek dan moet de Raad of de GI aannemelijk maken welke feiten en omstandigheden maken dat moet worden afgezien van hoor en wederhoor. Daarbij moet de Raad of de GI ook aangeven op welke wijze de ouders en de minderjarige zijn betrokken in het proces. In hoeverre de ouder(s) en/of de advocaat/advocaten van ouder(s) rechtstreeks door de rechter dienen te worden betrokken in de spoedprocedure, is iets waar de wet en de (Nederlandse) jurisprudentie tot nu toe geen (duidelijke) kaders voor bieden. Wat mij betreft moet hiermee ook met de grootst mogelijke terughoudendheid worden omgegaan. Daargelaten dat het in de meeste gevallen een te grote druk legt op de toch al vaak intensieve piketdienst van kinderrechters, zal het doorgaans niet lukken om alle belanghebbenden direct/diezelfde dag te spreken en al helemaal niet in aanwezigheid van elkaar. Dit soort ‘gesprekken’ hebben bovendien geen juridische status en aan het element van hoor en wederhoor wordt in de meeste gevallen evenmin voldaan. Hoor en wederhoor bij de rechter vindt plaats tijdens de zitting en een zitting vereist planning en een zorgvuldige oproeping. Ten overvloede merk ik daarbij op dat – hoewel op zichzelf geen

reden om de rechtsbescherming te beperken – dit soort spoedverzoeken vaak worden gedaan op het moment dat de emoties van belanghebbenden heel hoog zijn. Die omstandigheid kan ertoe leiden dat zij minder goed in staat zijn adequaat te reageren.

Uit deze conclusie blijkt in ieder geval hoe belangrijk het is dat in spoedbeslissingen duidelijk wordt gemotiveerd welke concrete feiten en omstandigheden maken dat wordt afgezien van hoor en wederhoor. Voor het uit huis plaatsen van jonge kinderen gelden daarbij volgens het EHRM extra zware waarborgen/motiveringseisen (zie EHRM 12 juli 2001, ECLI:CE:ECHR:2001:0712JUD002570294 (*K en T/Finland*) en EHRM 8 april 2004, ECLI:CE:ECHR:2004:0408JUD001105702, *NJ* 2005/186, m.nt. JdB (*Haase/Duitsland*)). Dit zal de Hoge Raad mijns inziens alleen maar kunnen onderschrijven. Als de Hoge Raad echter meegaat in het standpunt van de A-G, die kennelijk vindt dat in procedures ex artikel 800 lid 3 Rv in sommige gevallen ouders en/of hun advocaat zouden moeten worden benaderd, dan hoop ik dat er duidelijke handvatten/kaders worden geboden aan de rechtspraak. Het gaat namelijk om een voor de Nederlandse rechtspraak ongewis gebied. Hoever moet een kinderrechter gaan in zijn pogingen om te proberen contact te krijgen met belanghebbenden voorafgaand aan een spoedverzoek en op welke wijze dan? Daarbij wordt opgemerkt dat, in tegenstelling tot in deze zaak, in veel (andere) civiele jeugdbeschermingszaken geen advocaat betrokken is, of in ieder geval nog niet in deze (spoed)fase. Het gaat om een kwetsbare groep ouders, die niet zelden lastig te bereiken is en/of niet goed in staat is zonder hulp de eigen belangen naar behoren te behartigen.

Het zou wat mij betreft beter zijn als het spoedverzoek aan concrete(re) eisen moet voldoen. Uit het verzoek zou bijvoorbeeld in ieder geval moeten blijken waar het kind is, of het veilig is, sinds wanneer de zorgen spelen, of de ouders zijn geïnformeerd, of zij een advocaat hebben, wat hun standpunt is, waarom de beslissing op het verzoek niet kan wachten. Als deze gegevens ontbreken – en ook niet met spoed door verzoeker kunnen worden achterhaald – dan zou er een extra zware motiveringsplicht voor de kinderrechter moeten gelden waarom het spoedverzoek toch wordt toegewezen.

Verder lijkt het mij belangrijk dat de kinderrechter nagaat of de schriftelijke bevestiging van het spoedverzoek meer of andere informatie bevat dan ter gelegenheid van het (telefonische) spoedverzoek ter onderbouwing van het verzoek is verklaard van de kant van verzoeker. Als die extra/andere informatie mogelijk tot een andere beslissing had geleid, dan geeft dat aanleiding om daarover het (kritische) gesprek ter zitting aan te gaan met verzoeker, ook om ervoor te zorgen dat verzoeker in het vervolg beter beslagen ten ijs komt. Dat lijkt een constructievere weg dan de rechter de verplichting te geven tijdens de spoedprocedure en buiten het wettelijk kader om informatie te laten vergaren bij belanghebbenden, zonder hoor en wederhoor. Informatie die in een later stadium wellicht ook weer nuanceren behoeft.

## RECHTSPRAAK

### ***Nationaliteitsrecht. Vaststelling Nederlanderschap (art. 17 jo. 4 lid 2 Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN)). Stelplicht en bewijslast met betrekking tot Nederlanderschap van erkenner ten tijde van erkenning.***

#### **Feiten en omstandigheden**

Verweerder in cassatie is in 1998 geboren in Suriname, tijdens het huwelijk van zijn moeder en betrokkene 1. In april 1998 heeft de rechter dit huwelijk nietig verklaard. Verweerder in cassatie is op 15 juli 1998 erkend door betrokkene 2, geboren in Suriname. Uit een afschrift uit de Nederlandse Basisregistratie Personen (BRP) van 23 augustus 2023 blijkt dat betrokkene 2 op dat moment was geregistreerd met de Nederlandse nationaliteit. Verweerder in cassatie heeft op grond van artikel 17 RWN een verzoek ingediend tot vaststelling van het Nederlanderschap. Aan zijn verzoek heeft hij ten grondslag gelegd dat hij als gevolg van erkenning door een man met de Nederlandse nationaliteit van rechtswege het Nederlanderschap heeft verkregen op grond van artikel 4 lid 2 RWN. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft geconcludeerd tot afwijzing van het verzoek. De rechtbank heeft het verzoek toegewezen en vastgesteld dat verweerder in cassatie sinds 15 juli 1998 de Nederlandse nationaliteit bezit. De Staat is in cassatie gekomen.

#### **Bespreking van het cassatiemiddel**

De discussie in cassatie spitst zich toe op de vraag op wie de stelplicht en bewijslast rust ten aanzien van het door artikel 4 lid 2 RWN gestelde vereiste dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning in het bezit was van de Nederlandse nationaliteit. De rechtbank heeft hierover overwogen:

‘Niet in geschil is dat [betrokkene 2] op 20 april 1982 is mee genaturaliseerd met zijn moeder en aldus de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen. Door de IND zijn geen concrete feiten en omstandigheden gesteld op basis waarvan kan worden geconcludeerd dat hij de Nederlandse nationaliteit nadien op enig moment heeft verloren. Bij die stand van zaken dient de rechtbank er vanuit te gaan dat [betrokkene 2] ook ten tijde van de erkenning van

verzoeker in 1998 in het bezit was van de Nederlandse nationaliteit.

De rechtbank stelt gelet op het voorgaande vast dat verzoeker op 15 juli 1998 – als gevolg van de erkenning door [betrokkene 2] – op grond van artikel 4 lid 2 RWN de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen (...).

De rechtbank heeft volgens de Staat miskend dat de omstandigheid dat de IND geen concrete feiten en omstandigheden heeft gesteld op basis waarvan kan worden geconcludeerd dat betrokkene 2 de Nederlandse nationaliteit na 1982 op enig moment heeft verloren, niet meebrengt dat de rechtbank ervan uit moest gaan dat hij ook ten tijde van de erkenning in 1998 in het bezit was van de Nederlandse nationaliteit. Het was niet aan de Staat om met concrete feiten en omstandigheden aannemelijk te maken dat betrokkene 2 het Nederlanderschap vóór de erkenning had verloren. Het was aan verweerder in cassatie om aan te tonen dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning (nog) de Nederlandse nationaliteit had. Stelplicht en bewijslast van deze omstandigheid rusten op verweerder in cassatie en niet (voor het tegendeel) op de Staat. Althans heeft de rechtbank miskend dat zij ofwel het verzoek had moeten afwijzen, ofwel verweerder in cassatie in de gelegenheid had moeten stellen om stukken te vergaren waaruit afgeleid zou kunnen worden of betrokkene 2 ten tijde van de erkenning de Nederlandse nationaliteit had, althans nader onderzoek had moeten doen of gelasten, omdat: (i) door verweerder in cassatie geen enkel stuk is overgelegd met enige aanwijzing over de nationaliteit van betrokkene 2 ten tijde van de erkenning, en (ii) gesteld noch gebleken is dat verweerder in cassatie een voldoende poging heeft ondernomen om dergelijke stukken te vergaren. Hiertoe bestond temeer aanleiding, omdat: (iii) tussen de naturalisatie van betrokkene 2 en de erkenning van verweerder in cassatie een zodanig lange periode is verstreken, dat niet zonder meer kan worden aangenomen dat in 1998 de nationaliteit van betrokkene 2 nog dezelfde was als in 1982, (iv) betrokkene 2 in 1995 Nederland heeft verlaten voor Suriname, en (v) een latere Surinaamse identiteitskaart van betrokkene 2 bekend is. Althans heeft de rechtbank onvoldoende gemotiveerd waarom zij geen aanleiding heeft gezien om het overleggen van nadere stukken te gelasten of om anderszins nader onderzoek te doen of te gelasten. Voor zover de rechtbank gewicht zou hebben toegekend aan de omstandigheid dat uit een uittreksel uit de BRP volgt dat betrokkene 2 op 23 augustus 2023 was geregistreerd met de Nederlandse nationaliteit, heeft zij een rehtens onjuist dan wel onbegrijpelijk oordeel gegeven, nu uit de BRP niet kan worden opgemaakt of een in het verleden geregistreerde Nederlandse nationaliteit nog steeds actueel is.

In procedures tot vaststelling van het Nederlanderschap op grond van artikel 17 RWN geldt als uitgangspunt dat de rechter zich bij het onderzoek naar de feiten die voor vaststelling van de nationaliteit van belang zijn, niet lijdelijk behoort op te stellen. De rechter moet zijn actieve rol

vervullen aan de hand van informatie die wordt verkregen uit de stellingen van de verzoeker en de Staat, de stukken en het verhandelde ter zitting. Op basis van deze informatie zal de rechter zo veel mogelijk actief onderzoek moeten doen naar de feiten die relevant kunnen zijn voor de vaststelling of het verlies van het Nederlanderschap. De verzoeker en de Staat blijven verantwoordelijk om de voor hun standpunt relevante feiten aan te voeren en te onderbouwen.

Artikel 4 lid 2 RWN bepaalt: Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte en voor de leeftijd van zeven jaar door een Nederlander wordt erkend. Degene die stelt dat hij op grond van deze bepaling de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen, draagt de stelplicht en de bewijslast voor de feiten waaraan artikel 4 lid 2 RWN het Nederlanderschap verbindt. Dit geldt ook voor het bezit van het Nederlanderschap van de erkenner ten tijde van de erkenning. Het lag dus op de weg van verweerder in cassatie om bewijsstukken te overleggen waaruit blijkt dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning de Nederlandse nationaliteit had. De vraag rijst of hiervoor voldoende is dat verweerder in cassatie bewijs overlegt waaruit blijkt, of anderszins vast komt te staan dat betrokkene 2 op 20 april 1982 de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen. Deze omstandigheid lijkt zonder meer relevant, maar of hiermee kan worden volstaan om het verzoek op grond van artikel 4 lid 2 RWN gegrond te kunnen verklaren, zal afhankelijk zijn van de omstandigheden van het geval. Hierbij is van belang of verweerder in cassatie zich voldoende heeft ingespannen om bewijs te achterhalen waaruit blijkt dat betrokkene 2 ook ten tijde van de erkenning Nederlander was. Ook is relevant of de Staat een beroep heeft gedaan op een verliesgrond van de Nederlandse nationaliteit van de erkenner, althans op grond van de stellingen van de Staat of anderszins in de procedure is gebleken van feiten en omstandigheden die een verliesgrond zouden kunnen opleveren.

In de literatuur hebben verschillende auteurs aandacht besteed aan de stelplicht en bewijslast in nationaliteitszaken. De advocaat-generaal gaat in op de standpunten in de literatuur. Ongeacht van welk van deze standpunten wordt uitgegaan, meent de advocaat-generaal dat de klachten niet tot cassatie kunnen leiden en legt dit als volgt uit.

Voor het bewijs dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning de Nederlandse nationaliteit had, heeft verweerder in cassatie zich op het standpunt gesteld dat hij op 20 april 1982 de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen. De IND heeft erkend dat betrokkene 2 op 20 april 1982 de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen. Verweerder in cassatie heeft getracht om contact te leggen met betrokkene 2 om een bewijsstuk te verkrijgen waaruit blijkt dat hij ten tijde van de erkenning nog steeds Nederlander was. Dat is hem niet gelukt, omdat betrokkene 2 hieraan geen gehoor heeft gegeven. Het is aan de rechtbank als feitenrechter om te beoordelen of onder deze omstandigheden voldoende vast is komen te staan dat voldaan is

aan de voorwaarde van artikel 4 lid 2 RWN dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning van verweerder in cassatie nog in het bezit was van de Nederlandse nationaliteit. Hierbij is van belang wat het standpunt van de Staat is geweest over de Nederlandse nationaliteit van betrokkene 2.

Voor zover het middel zou betogen dat, nu in de procedure is gebleken dat (i) betrokkene 2 in 1995 Nederland heeft verlaten voor Suriname en (ii) een latere Surinaamse identiteitskaart van betrokkene 2 bekend is, de rechtbank op grond van haar actieve rol onderzoek had moeten doen c.q. gelasten naar de aanwezigheid van een van de verliesgronden in artikel 15 lid 1 sub a RWN (vrijwillige verkrijging van een andere nationaliteit) en artikel 15 lid 1 sub c RWN (tien jaar hoofdverblijf in het buitenland door een bipatride Nederlander) ten aanzien van de Nederlandse nationaliteit van betrokkene 2, gaat het middel eraan voorbij dat genoemde omstandigheden hoe dan ook geen verliesgrond kunnen opleveren. Hiervoor is namelijk vereist dat vast komt te staan dat betrokkene 2 de Surinaamse nationaliteit heeft verkregen. Tot die vaststelling kan echter niet worden gekomen op grond van (uitsluitend) de Surinaamse identiteitskaart van betrokkene 2, omdat deze identiteitskaart ook kan worden verstrekt aan Surinaamse ingezetenen met een vreemde nationaliteit. De Staat heeft niet op andere gronden aangevoerd dan wel stellingen ingenomen waarin besloten ligt dat (rekening moet worden gehouden met een reële mogelijkheid dat) betrokkene 2 de Surinaamse nationaliteit heeft verkregen.

De rechtbank heeft in het standpunt van de Staat, de gedingstukken en het verhandelde ter zitting geen aanleiding gezien om rekening te houden met een reële mogelijkheid dat betrokkene 2 zijn Nederlandse nationaliteit op enig moment heeft verloren. Omdat er geen aanwijzingen bestonden voor het verlies van de Nederlandse nationaliteit van betrokkene 2, heeft de rechtbank aangenomen dat hij zijn in 1982 verkregen Nederlandse nationaliteit nog steeds had ten tijde van de erkenning in 1998. Dit oordeel van de rechtbank kan de advocaat-generaal goed volgen.

Voor zover verweerder in cassatie verantwoordelijk is voor het aandragen van informatie en bewijsstukken om vast te kunnen stellen of betrokkene 2 ten tijde van de erkenning nog Nederlander was, is de rechtbank kennelijk van oordeel dat hij zich van deze verantwoordelijkheid heeft gekwetend door zijn (tevergeefse) inspanningen om in contact te komen met betrokkene 2 teneinde bewijs te verkrijgen waaruit blijkt dat betrokkene 2 ten tijde van de erkenning nog in het bezit was van de Nederlandse nationaliteit. Dit oordeel van de rechtbank komt de advocaat-generaal niet onbegrijpelijk voor.

Ten slotte mist het middel feitelijke grondslag voor zover het ervan uitgaat dat het oordeel van de rechtbank over de Nederlandse nationaliteit van betrokkene 2 ten tijde van de erkenning

(mede) is gebaseerd op het afschrift uit de BRP van 23 augustus 2023. Uit de bestreden beschikking blijkt namelijk niet dat de rechtbank haar oordeel over de Nederlandse nationaliteit van betrokkene 2 ten tijde van de erkenning mede heeft gebaseerd op het BRP-uittreksel.

### **Conclusie**

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

---

**Instantie:** Parket bij de Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 25-09-2026

**ECLI:** ECLI:NL:PHR:2026:890

**Zaaknummer:** 25/04855

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Vernietiging erkenning door juridische vader, vaststelling vaderschap biologische vader en geslachtsnaamwijziging. Verzoeker ontvankelijk ondanks overschrijding wettelijke termijn. Artikel 8 EVRM versus de met de termijn beoogde doelen: belang van het kind en rechtszekerheid.***

### **Feiten en omstandigheden**

De verzoeker is het kind geboren uit de relatie van de moeder met de biologische vader (belanghebbende 3). De verzoeker is echter erkend door een andere man, de destijds nieuwe partner van de moeder (belanghebbende 2).

### **Verzoekschrift**

De verzoeker verzoekt nu primair de vernietiging van de erkenning van vaderschap door de juridische vader; subsidiair de gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap van de juridische vader; en een verklaring voor recht dat de biologische vader de vader is.

### **Beoordeling en motivering**

De rechtbank wijst de verzoeken toe.

Op grond van artikel 1:205 BW kan een kind zelf een verzoek tot vernietiging van de erkenning indienen als de erkenner niet de biologische vader is. Dit verzoek moet binnen drie jaren gedaan worden nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de erkenner niet zijn biologische vader is. Was het kind toen nog minderjarig, dan kan het verzoek ingediend worden tot uiterlijk drie jaren nadat het meerderjarig is.

Nu de verzoeker altijd al heeft geweten dat niet de juridische vader, maar belanghebbende 3 zijn biologische vader is, is de termijn inmiddels verstreken. Echter, de rechtbank kan voorbijgaan aan de termijn als het vasthouden daaraan een ongerechtvaardigde inmenging van family life ex artikel 8 EVRM zou opleveren. Volgens de verzoeker geldt het belang van het in overeenstemming brengen van de juridische situatie met de biologische werkelijkheid

boven het belang van rechtszekerheid, temeer om dat alle belanghebbenden instemmen met het verzoek. De rechtbank volgt deze redenering en merkt op dat het ook voor de omgeving van het kind goed zou zijn als de juridische situatie gelijkgesteld wordt met de biologische, omdat het nu voor de verzoeker pijnlijk is om de situatie aan zijn omgeving te moeten uitleggen, zeker als dit niet goed begrepen wordt. Daarnaast zou het vasthouden aan de termijn het belang van het kind, de verzoeker zelf, juist schaden. Nu verzoeker zelf een zoon heeft, is het voor hem extra belangrijk dat zijn biologische vader ook daadwerkelijk zijn juridische vader is. De rechtbank concludeert dat aan de overige voorwaarden van artikel 1:205 BW is voldaan, en zal daarom de erkenning door de huidige juridische vader vernietigen.

Op grond van artikel 1:207 BW kan een kind de rechtbank verzoeken om het ouderschap van zijn verwekker vast te stellen. Voor een verzoek ingediend door het kind zelf geldt geen termijn. Verzoeker en zijn biologische vader hebben sinds 2008 contact en sindsdien een vader-zoonrelatie opgebouwd. Nu het verzoek pas kan worden toegewezen nadat de beslissing tot vernietiging van de erkenning in kracht van gewijsde is gegaan, zal de rechtbank het verzoek toewijzen onder die opschortende voorwaarde.

Na het in kracht van gewijsde gaan van de beslissing tot vernietiging van de erkenning, zal de verzoeker in eerste instantie de geslachtsnaam van de moeder dragen. De verzoeker wil echter de geslachtsnaam van zijn biologische vader aannemen, wat gesteund wordt door zijn moeder en zijn biologische vader. De rechtbank zal van deze verklaring melding maken in het dictum.

## **Conclusie**

De rechtbank vernietigt de erkenning van het vaderschap door de huidige juridische vader en stelt onder opschortende voorwaarde hiervan vast dat de biologische vader de juridische vader van verzoeker wordt. Ook stelt de rechtbank vast dat de verzoeker heeft verklaard dat hij met ingang van de datum van vaststelling van het vaderschap de geslachtsnaam van zijn biologische vader zal dragen.

---

**Instantie:** Rechtbank Gelderland

**Datum uitspraak:** 13-08-2026

**ECLI:** ECLI:NL:RBGEL:2026:7053

**Zaaknummer:** C/05/459525 / FA RK 25-3873

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Kort geding over verhuizen. De voorzieningenrechter acht dit geen zaak voor een kort geding wegens ontbreken van spoedeisend belang.***

#### **Feiten en omstandigheden**

Eiser (de vader) en gedaagde (de moeder) hebben een relatie gehad en hebben samen een kind (geboren in 2025), over wie zij samen het gezag hebben. In mei 2026 is de moeder met het kind vertrokken uit de echtelijke woning. Zij verblijft nu in een andere plaats en het kind is ingeschreven op haar adres. De vader woont in de oude woning en heeft geen toestemming gegeven voor de verhuizing van het kind naar de woonplaats van de moeder.

De vader vordert primair dat de moeder binnen veertien dagen met het kind terugverhuist naar zijn woonplaats en het opleggen van de voorgestelde zorgregeling. Subsidiair vordert hij dat het kind aan hem wordt toevertrouwd, dat de moeder verplicht wordt medewerking te verlenen aan de inschrijving van het kind op zijn adres en een voorlopige zorgregeling vast te stellen. Meer subsidiair vordert hij een voorlopige zorgregeling.

De moeder vraagt de rechter de vorderingen af te wijzen.

#### **Beoordeling en motivering**

De rechter merkt op dat voor een oordeel van de voorzieningenrechter er een voldoende spoedeisend belang moet zijn dat aannemelijk maakt dat eiser niet de uitkomst van de bodemprocedure kan afwachten. Dit spoedeisend belang ontbreekt echter.

Met betrekking tot de terugverhuizing stelt de vader dat een bodemprocedure te lang duurt, waardoor het kind al in de nieuwe woonplaats geworteld zal zijn. De voorzieningenrechter ziet hierin echter geen spoedeisend belang. Het kind is nog jong en dus nog niet geworteld en bovendien verhuizen kinderen wel vaker. De rechter begrijpt wel dat de vader zich gepasseerd voelt, nu de moeder kennelijk heimelijk en zonder toestemming te vragen of te krijgen toch is verhuisd.

Met betrekking tot de zorgregeling stelt de voorzieningenrechter vast dat de ouders een regeling overeen zijn gekomen, welke ook wordt nagekomen. De vordering van de vader houdt

een uitbreiding van de zorgregeling in. Hiervoor is een rekestprocedure dwingend voorgeschreven en eiser heeft geen omstandigheden aangedragen die onmiddellijk ingrijpen rechtvaardigen.

Wegens het ontbreken van een voldoende spoedeisend belang worden de vorderingen afgewezen.

Tot slot roept de rechter de advocaten op hun cliënten in toom te houden. Tijdens de procedure ontstond discussie tussen de partijen en de advocaten over de vraag of eiser moedermelk vindt stinken. De voorzieningenrechter acht iemands geurvoorkeuren niet relevant voor de beoordeling van diens vorderingen.

### **Conclusie**

De vorderingen worden afgewezen.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 13-08-2026

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2026:6706

**Zaaknummer:** C/16/614687 / KG ZA 26-442

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Bijstandsverhaal.***

#### **Feiten en omstandigheden**

Partijen zijn Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD) en de belanghebbende. De belanghebbende is gescheiden van zijn vrouw. Uit het huwelijk is één kind geboren. Bij de echtscheidingsbeschikking is vastgesteld dat de belanghebbende kinderalimentatie moet betalen aan de vrouw. De vrouw ontvangt een bijstandsuitkering van de gemeente naar de norm van een eenoudergezin.

#### **Verzoeken**

De ISD wil de kosten die de gemeente maakt voor de bijstandsuitkering van de vrouw verhalen op de man (bijstandsverhaal) en legt dit verzoek aan de rechter voor. De ISD verzoekt de verhaalsbijdrage vast te stellen op ten minste € 236 per maand, zolang en voor zover de bijstandsverlening aan de vrouw, mede voor de minderjarige, voortduurt. Daarnaast verzoekt de ISD de vaststelling van het bedrag tot verhaal dat in het verleden al aan de vrouw uitgekeerd is via de bijstand en tot slot te bepalen dat de vordering wordt verhoogd als de ISD kosten moet maken om het bijstandsverhaal af te dwingen in het geval dat de man het bijstandsverhaal niet (tijdig) betaalt.

#### **Beoordeling en motivering**

De kosten van de bijstand kunnen worden verhaald op degene die onderhoudsplichtig is, maar deze verplichting niet of onbehoorlijk nakomt. De vrouw heeft recht op bijstand, mede ten behoeve van de minderjarige die bij haar zijn hoofdverblijfplaats heeft. Ten behoeve van deze minderjarige is de man onderhoudsplichtig, waardoor de gemeente kosten van bijstand heeft gemaakt die voor verhaal in aanmerking komen, omdat de man deze had moeten dragen. De rechtbank stelt de bijdrage vast over de door de gemeente verzochte periode. De rechtbank berekent daarbij de draagkracht van de man, in aanmerking nemende dat hij nu meer verdient dan ten tijde van het huwelijk, en de behoefte van het kind. De draagkracht van de man wordt vastgesteld op € 236 per maand, de behoefte van het kind is € 306 per maand. De rechtbank stelt vast dat de man met ingang van 1 februari 2025 de gemeente een bedrag van € 236 dient

te betalen.

De rechtbank is van oordeel dat het verzoek van de gemeente om de vordering te verhogen met de op de invordering betrekking hebbende kosten afgewezen moet worden, wegens gebrek aan belang en omdat de wet daarin al voorziet.

### **Conclusie**

De rechtbank bepaalt dat de man een bedrag ter hoogte van zijn draagkracht dient te betalen aan de gemeente, met ingang van 1 februari 2025, zolang en voor zover de bijstandsverlening aan de vrouw, mede voor het minderjarige kind, voortduurt.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 25-08-2026

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2026:28082

**Zaaknummer:** C/09/689055 / FA RK 25-5619

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Herroeping van de echtscheiding. Bedrog zoals bedoeld in artikel 382 Rv. De door de man verzwegen feiten hadden tot een voor de vrouw meer gunstig(e) verloop en afloop van de procedure kunnen leiden. De procedure wordt heropend.***

### **Feiten en omstandigheden**

Partijen zijn gehuwd in Colombia en leefden al zeven jaar niet meer samen. In 2024 heeft de man een verzoekschrift ingediend om echtscheiding tussen partijen uit te spreken. Volgens de man hadden partijen al jaren geen contact met elkaar en beschikte hij daardoor niet over haar woonplaats en contactgegevens. De echtscheiding is vervolgens schriftelijk afgedaan zonder dat de vrouw verweer heeft kunnen voeren. In deze beschikking heeft de rechter onder andere verklaard dat de woning van de man niet in de gemeenschap van goederen valt en de man gerechtigd is de woning zonder toestemming van de vrouw te verkopen.

### **Verzoeken**

De vrouw verzoekt de rechtbank om de echtscheidingsbeschikking te herroepen, met betrekking tot de uitgesproken echtscheiding en de verklaring voor recht betreffende de woning. Volgens de vrouw heeft de man deze beschikking door bedrog verkregen. De man is het hiermee oneens en verzoekt de rechtbank om de verzoeken van de vrouw af te wijzen.

### **Beoordeling en motivering**

De rechtbank herroept de echtscheidingsbeschikking. Bij uitzondering op de regel dat beschikkingen een einde moeten hebben, kan een beschikking op verzoek van een belanghebbende worden herroepen indien de beschikking berust op bedrog, valse stukken of er beslissende stukken zijn achtergehouden door de wederpartij. Het begrip 'bedrog' moet volgens vaste jurisprudentie ruim uitgelegd worden, waardoor ook het verzwijgen van feiten die tot een voor de wederpartij gunstigere afloop zouden kunnen leiden, hieronder valt.

Volgens de rechtbank is er sprake van bedrog: duidelijk is geworden dat de man verzwegen heeft dat hij beschikte over contactgegevens van de vrouw, dat hij contact had met hun

dochter en dat er nog andere mogelijkheden waren om de verblijfsgegevens van de vrouw te achterhalen. De man had daar ten tijde van de echtscheidingsprocedure wel de reële mogelijkheden toe, maar heeft deze mogelijkheden onvoldoende benut en niet aan de rechtbank vermeld. Dat de vrouw gezegd zou hebben dat zij niet betrokken wilde worden bij de echtscheidingsprocedure, betekent volgens de rechtbank niet dat hij niet om haar adresgegevens had kunnen vragen.

De man heeft daardoor volgens de rechtbank relevante feiten verzwegen die voor de vrouw tot een meer gunstig(e) verloop en afloop van de procedure hadden kunnen leiden. De zaak ging niet enkel over de echtscheiding, maar ook over het toepasselijke huwelijksvermogensrecht en mogelijke aanspraken op een woning en ander vermogen en daarover neemt de vrouw een ander standpunt in dan de man. De rechtbank heropent daarom de procedure.

### **Conclusie**

De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw toe en verklaart dat sprake is van bedrog. De rechtbank heropent de echtscheidingsprocedure en bepaalt dat de vrouw als eerst in de gelegenheid wordt gesteld om verweer te voeren tegen de verzoeken van de man.

---

**Instantie:** Rechtbank Midden-Nederland

**Datum uitspraak:** 08-09-2026

**ECLI:** ECLI:NL:RBMNE:2026:6647

**Zaaknummer:** C/16/611519 / FL RK 26-602

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***Afwijzing gerechtelijke vaststelling vaderschap. Geen rechtsgeldig DNA-onderzoek.***

#### **Feiten**

De man is geboren in 1985. Hij heeft geen juridische vader. In 2023 is de erkenning van de man door de erkenner vernietigd.

#### **Verzoek**

De man verzoekt de rechtbank gerechtelijk vast te stellen dat de overleden heer [naam] zijn biologische vader is en te bepalen dat de geslachtsnaam van hemzelf en zijn kinderen gewijzigd wordt. Ter onderbouwing van dit verzoek heeft de man de uitslag van een gemoedsrust DNA-test ingebracht, waaraan de broers van de heer [naam] hebben meegedaan. Hij heeft hiervoor gekozen, omdat hij niet de indruk wilde wekken dat hij een poging wilde doen om aanspraak te maken op enig nalatenschap. Verder heeft hij een verklaring van zijn moeder, die actief was in de fanclub van de heer [naam], en foto's van haar en de heer [naam] samen overlegd. Hieruit zou blijken dat zijn moeder en de heer [naam] in 1984 seks hebben gehad waarna zij zwanger is geraakt.

#### **Beoordeling en motivering**

De rechtbank overweegt dat ingevolge artikel 1:207 het ouderschap van een persoon kan worden vastgesteld op de grond dat deze de verwekker van het kind is op verzoek van het kind. Daarbij is aanvullend bewijs nodig in de vorm van een rechtsgeldig DNA-onderzoek. Een gemoedsrust test voldoet duidelijk niet aan de vereisten voor een rechtsgeldige vaderschapstest, zoals de uitvoering door een geaccrediteerd laboratorium. Zoals de bijlage van de test vermeldt, kunnen de namen van de geteste personen in het rapport niet geverifieerd worden doordat de monsters niet zijn verzameld door een derde neutrale partij in het kader van een strikte zorgketen. Ondanks de gemaakte foto's kan de rechtbank dus niet verifiëren of de DNA dat is afgenomen en opgestuurd daadwerkelijk dat van de man en de vermeende oom is.

Vervolgens overweegt de rechtbank of voorbij kan worden gegaan aan het beleid van rechtsgeldige DNA-testen. Er is echter geen sprake van voldoende naar voren gebrachte feiten die tezamen tot de conclusie zouden moeten leiden dat er vaderschap is. Uit foto's blijkt dat de moeder en de vermeende vader elkaar kenden, maar dat is ook logisch gezien de rol van de moeder in zijn fanclub. De verklaring van de moeder dat zij in het conceptietijdvak seks heeft gehad met de heer [naam] zou wel als indicatie kunnen dienen, maar is nog niet genoeg om zonder erkend DNA-onderzoek het vaderschap van de heer [naam] vast te stellen.

### **Conclusie**

Het verzoek over de gerechtelijke vaststelling van ouderschap wordt afgewezen en de man is dan ook niet-ontvankelijk in zijn verzoek ten aanzien van de geslachtsnaamwijziging.

---

**Instantie:** Rechtbank Den Haag

**Datum uitspraak:** 14-08-2026

**ECLI:** ECLI:NL:RBDHA:2026:26618

**Zaaknummer:** C/09/692550 / FA RK 25-7483

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Het hof heeft in kort geding het verzoek van de vader om de nakoming van een oude niet-nagekomen omgangsregeling af te dwingen afgewezen, omdat er geen sprake was van een spoedeisend belang. In cassatie benadrukt de advocaat-generaal dat het hof geen onjuiste maatstaf heeft toegepast bij deze beoordeling.***

### **Feiten en procedure**

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest en hebben vier kinderen. De moeder heeft eenhoofdig gezag over de kinderen. Van 2020 tot 2024 zijn de kinderen onder toezicht gesteld. De rechtbank heeft in 2020 een zorg- en contactregeling tussen de vader en kinderen vastgesteld. In 2022 is de vader het recht op omgang bij beschikking ontzegd. De vader is in hoger beroep gegaan tegen deze beschikking. Het hof heeft de beschikking vernietigd en een omgangsregeling vastgesteld.

In deze kortgedingzaak vordert de vader nakoming door de moeder van de vastgestelde omgangsregeling. De voorzieningenrechter wijst de vordering van de vader af wegens gebrek aan spoedeisend belang. De beschikking waarvan hij nakoming vordert dateert namelijk van bijna een jaar geleden. Daarnaast heeft hij al jaren geen contact met de kinderen, waardoor niet duidelijk is waarom dit met spoed hersteld zou moeten worden. De vader gaat hiertegen in hoger beroep en de moeder voert verweer. Het hof heeft het vonnis van de voorzieningenrechter bekrachtigd vanwege het gebrek aan spoedeisend belang. Daarbij benadrukt het hof dat de uitvoering van de omgangsregeling niet gelukt is. Al jaren is er niet tot nauwelijks omgang geweest. Ondanks de inzet van diverse instanties is er geen positief resultaat bereikt. De kinderen zijn al ruimvoldoende belast geweest.

### **Klacht**

De vader heeft cassatieberoep ingesteld. Ten eerste wordt geklaagd over de rechterswissel in het licht van het onmiddellijkheidsbeginsel, hetgeen hier verder buiten beschouwing blijft. Ten tweede wordt geklaagd over de afwijzing van de gevraagde voorzieningen bij gebrek aan spoedeisend belang. Dit onderdeel wordt hierna besproken.

## **Bespreking van de klacht**

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof miskend heeft dat de vader een fundamenteel recht op omgang heeft. Dat er al jaren geen contact is maakt de spoed volgens de vader juist groter, want ieder gemist jaar maakt herstel moeilijker.

De advocaat-generaal is het daar niet mee eens. De enkele omstandigheid dat geruime tijd verstreken is, is op zichzelf onvoldoende om te oordelen dat eiser geen spoedeisend belang (meer) heeft. De beoordeling vraagt om een rechterlijke belangenafweging, waarbij de gevraagde voorziening mede in verhouding moet staan tot de mate waarin de situatie een voorziening vergt. Met het oog op het effectueren van een omgangsregeling spelen zowel de belangen van de ouders als die van de kinderen een rol. Indien zoals in deze zaak nakoming gevorderd wordt van een omgangsregeling door daaraan dwangmiddelen te verbinden, dient het belang van de betrokken kinderen door de rechter zelfs als maatstaf te worden gehanteerd. Bij de belangenafweging van het hof heeft niet alleen het tijdsverloop een rol gespeeld, maar ook de onttrekking van de gecertificeerde instelling en de vruchteloze pogingen die verschillende instanties ondernomen hebben in het kader van de omgang. Het hof heeft duidelijk aangegeven dat de kinderen al genoeg zijn belast. Uit hoofde van artikel 8 EVRM had het hof een zware inspanningsplicht om het recht van de vader op omgang te effectueren. Het hof heeft net zoals de vele instanties die betrokken zijn geweest bij het gezin hieraan voldaan. Dat de inspanningen niet tot het gewenste resultaat hebben geleid doet hier niet aan af.

## **Conclusie**

De advocaat-generaal concludeert tot vernietiging en verwijzing.

---

**Instantie:** Parket bij de Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 18-09-2026

**ECLI:** ECLI:NL:PHR:2026:891

**Zaaknummer:** 25/03656

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

### ***IPR. Gevolgen van khul-echtscheiding voor bruidsgave naar Egyptisch recht. Strijd met openbare orde (art. 10:6 BW)? Betrokkenheid van Nederland. Processuele behandeling van conflictenrecht; devolutieve werking van appel.***

#### **Feiten en omstandigheden**

Partijen zijn in Egypte gehuwd. De rechtbank heeft, op verzoek van de vrouw, de echtscheiding uitgesproken. Ten tijde van de echtscheidingsprocedure had zij de Nederlandse en de Egyptische nationaliteit en de man de Egyptische nationaliteit. De echtscheiding is in Egypte erkend. De vrouw heeft gevorderd dat de man wordt veroordeeld tot voldoening van de bruidsgave, die was vastgelegd in een aanvullende overeenkomst tussen partijen. De kantonrechter heeft de vordering van de vrouw toegewezen. Het hof heeft de vordering alsnog afgewezen. De vrouw is in cassatie gekomen.

#### **Bespreking van het cassatiemiddel**

Onderdeel I heeft betrekking op r.o. 3.8.3, waarin het hof als volgt overweegt:

‘Het Egyptische huwelijksrecht kent verschillende vormen van echtscheiding. Voor vrouwen bestaan drie mogelijkheden om op eigen initiatief (...) via de rechter te scheiden:

- 1) de op schuld gebaseerde echtscheiding vanwege schade door de man;
- 2) echtscheiding, omdat de man zich niet houdt aan een contractueel overeengekomen grond voor scheiding;
- 3) de niet op schuld gebaseerde echtscheiding, de gerechtelijke khul’.

De ‘gerechtelijke khul’, zoals geregeld in artikel 20 Wet 2000 no. 1, luidt als volgt:

‘A married couple may mutually agree to khul.

(...) However, if they do not agree and the wife sues demanding it, and separates herself from

her husband by giving up all her financial legal rights, and restores to him the dower he gave to her, then the court is to divorce her from him.'

Volgens dit artikel moet een vrouw die de khul-scheiding aanvraagt, haar aanspraak op de bruidsgave volledig prijsgeven. Niet gesteld of gebleken is dat de echtscheiding van partijen in Nederland is verzocht wegens 'schade door de man' of omdat 'hij zich niet houdt aan een contractueel overeengekomen grond voor scheiding'. Dit betekent dat de vrouw, nu zij degene is die de echtscheiding heeft aangevraagd, naar Egyptisch recht geen nakoming van de aanvullende overeenkomst kan vorderen. Dat de echtscheiding in Nederland is aangevraagd en in Egypte slechts de erkenning van de echtscheidingsbeschikking is verzocht, maakt dit niet anders. Dit doet er immers niet aan af dat de echtscheiding op initiatief van de vrouw tot stand is gekomen. Dat de aanvullende overeenkomst zelf geen beperkende voorwaarde kent, doet evenmin af aan het voorgaande. Het aan de khul verbonden rechtsgevolg volgt immers niet uit de overeenkomst, maar uit de (Egyptische) wet. Dit betekent dat de vrouw naar Egyptisch recht geen aanspraak meer kan maken op de bruidsgave en dat haar vordering moet worden afgewezen.

De stelling van de vrouw in eerste aanleg dat Nederlands recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst, kan haar niet baten. Tussen partijen staat immers vast dat tijdens het huwelijk, en in afwijking van het vermogensstelsel naar Egyptisch recht, de algehele wettelijke gemeenschap van goederen (naar Nederlands recht) bestond. Daarmee valt de vordering van de vrouw in beginsel in die huwelijksgemeenschap behoudens voor zover de bijzondere verknochtheid van de bruidsgave aan de vrouw zich daartegen verzet (art. 1:94 lid 3 (oud) BW). De huwelijksgemeenschap omvat op grond artikel 1:94 lid 2 en 5 (oud) BW immers alle – ook de voorhuwelijkse – baten en schulden van partijen. Het standpunt van de vrouw dat haar vordering op de man pas ontstaat na de ontbinding van het huwelijk, en daarom niet in de huwelijksgemeenschap is gevallen, gaat niet op omdat de bruidsgave een gevolg is van de totstandkoming van een geldig huwelijk in Egypte. Uit de aanvullende overeenkomst volgt slechts dat de nakoming van die overeenkomst pas kan worden gevorderd na ontbinding van het huwelijk (dit laat echter onverlet dat ten tijde van het aangaan van het huwelijk de vordering als zodanig al ontstond). Aangezien de vrouw zich niet heeft beroepen op verknochtheid is de hoofdregel van artikel 1:94 lid 2 (oud) BW onverkort van toepassing. Dat betekent dat de vordering van de vrouw op de man ter zake van de bruidsgave in de huwelijksgemeenschap valt, maar ook dat de schuld van de man aan de vrouw ter zake van de bruidsgave in die gemeenschap valt. Ingevolge artikel 1:100 BW hebben partijen immers een gelijk aandeel in de ontbonden gemeenschap. Daarom kan de vrouw ten aanzien van de bruidsgave in dit geval geen vordering geldend maken.

Het middel keert zich (onder 1 en 2) tegen het oordeel in de tweede alinea van r.o. 3.8.3, dat de

echtscheiding kwalificeert als een khul-echtscheiding naar Egyptisch recht. Volgens de klacht heeft het hof blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting, omdat de echtscheiding niet kan worden gelijkgesteld met een khul-echtscheiding naar Egyptisch recht. Nu geen sprake zou zijn van een khul-echtscheiding naar Egyptisch recht, komt de man geen beroep toe op artikel 20 Wet 2000 no. 1. Het middel klaagt aldus over het oordeel van het hof met betrekking tot uitleg en toepassing van Egyptisch recht, in het bijzonder artikel 20 Wet 2000 no. 1. In de repliek in cassatie wordt echter opgemerkt dat deze klacht geen betrekking heeft op de uitleg van het Egyptische recht maar van het Nederlandse recht.

Deze klacht zal moeten falen. In r.o. 3.5 heeft het hof tot uitgangspunt genomen dat Egyptisch recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst. Dit betekent dat inhoud en omvang van de aanspraak van de vrouw uit de bruidsgave alsmede de bevrijdende verweren van de man, beoordeeld zullen moeten worden naar Egyptisch recht. Dit geldt ook voor de vraag onder welke omstandigheden de vrouw haar aanspraak op de bruidsgave verliest. Het verweer van de man dat de vrouw naar Egyptisch recht geen nakoming meer kan vorderen van de aanvullende overeenkomst nu zij de echtscheiding heeft verzocht, wordt dus bestreken door Egyptisch recht. In de tweede alinea van r.o. 3.8.3 ligt besloten dat de door de vrouw in Nederland verzochte echtscheiding kwalificeert als een khul-echtscheiding op grond van Egyptisch recht, met als gevolg dat zij geen aanspraak kan maken op de bruidsgave. Dat de echtscheiding in Nederland is verzocht en in Egypte slechts de erkenning van de echtscheidingsbeschikking is verzocht, maakt dit volgens het hof niet anders: 'Dit doet er immers niet aan af dat de echtscheiding op initiatief van de vrouw tot stand is gekomen.' Met dit oordeel heeft het hof uitleg en toepassing gegeven aan het Egyptische recht, in die zin dat de door de vrouw verzochte echtscheiding in Nederland kwalificeert als een khul-echtscheiding naar Egyptisch recht, waarmee is voldaan aan de voorwaarde van artikel 20 Wet 2000 no. 1, met als gevolg dat de vrouw naar Egyptisch recht geen aanspraak meer kan maken op de bruidsgave. Het oordeel van het hof dat de echtscheiding die de vrouw naar Nederlands recht heeft verzocht kwalificeert als een khul-echtscheiding naar Egyptisch recht, betreft een oordeel over uitleg en toepassing van buitenlands recht. Het oordeel van de feitenrechter over uitleg en toepassing van buitenlands recht laat zich in cassatie niet toetsen (art. 79 lid 1 sub b RO), anders dan op begrijpelijkheid. Voor zover het middel met een rechtsklacht zou opkomen tegen het oordeel over uitleg en toepassing van Egyptisch recht, faalt de klacht op deze grond. Voor zover het middel (blijkens de repliek in cassatie) zou klagen dat het hof met zijn oordeel over de khul-echtscheiding blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting naar Nederlands recht, althans zijn oordeel onder de toepassing van Nederlands recht onbegrijpelijk is, miskent het middel dat de bruidsgave wordt beheerst door Egyptisch recht en het bestreden onderdeel een oordeel bevat over uitleg en toepassing van Egyptisch recht en niet van Nederlands recht. In zoverre mist de klacht feitelijke grondslag.

Verder keert het middel (onder 3) zich tegen het oordeel in de derde alinea van r.o. 3.8.3, dat de stelling van de vrouw in eerste aanleg dat Nederlands recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst haar niet kan baten. De klacht komt erop neer dat het hof de vordering ten onrechte naar Nederlands recht heeft beoordeeld, nu de aanvullende overeenkomst wordt beheerst door Egyptisch recht.

Tegen het oordeel van de kantonrechter dat de aanvullende overeenkomst wordt beheerst door Egyptisch recht, is door geen van partijen een grief gericht; de toepasselijkheid van Egyptisch recht staat in hoger beroep hiermee vast. De vrouw heeft geen belang bij deze klacht. Immers, het oordeel van het hof dat zij naar Egyptisch recht geen aanspraak meer kan maken op de bruidsgave en dat haar vordering moet worden afgewezen, wordt zelfstandig gedragen door het oordeel in de tweede alinea van r.o. 3.8.3, dat zij als gevolg van de khul-echtscheiding haar aanspraak op de bruidsgave heeft verloren. Op grond hiervan heeft zij, in de redenering van het hof, geen vordering uit hoofde van de bruidsgave die zou kunnen vallen in de algehele wettelijke gemeenschap van goederen naar Nederlands recht waarin partijen waren gehuwd.

Ten overvloede merkt de advocaat-generaal op dat het hof in de derde alinea van r.o. 3.8.3 de vordering ten onrechte (ook) heeft beoordeeld naar Nederlands recht. Op dit punt heeft het hof de devolutieve werking van het appel miskend. In eerste aanleg heeft de vrouw zich op het standpunt gesteld dat Nederlands recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst. De man heeft hiertegen verweer gevoerd. De kantonrechter heeft geoordeeld dat Egyptisch recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst. De kantonrechter heeft de vordering van de vrouw uit hoofde van de bruidsgave beoordeeld naar Egyptisch recht en de vordering toegewezen. In hoger beroep heeft de man geen grief gericht tegen het oordeel van de kantonrechter dat Egyptisch recht van toepassing is. Hiermee staat vast dat de vordering uit hoofde van de bruidsgave in hoger beroep beoordeeld moet worden naar Egyptisch recht. Dit heeft het hof ook uitdrukkelijk onderkend in r.o. 3.5. Vervolgens heeft het hof overwogen dat, voor zover toepassing van Egyptisch recht leidt tot vernietiging van het vonnis van de kantonrechter, en tot afwijzing van de vordering van de vrouw, het hof de stellingen van de vrouw in eerste aanleg alsnog zal bespreken, waaronder de stelling dat Nederlands recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst (r.o. 3.5). Nadat het hof in de tweede alinea van r.o. 3.8.3 heeft geoordeeld dat de vrouw naar Egyptisch recht geen aanspraak meer kan maken op de bruidsgave en haar vordering moet worden afgewezen, heeft het hof in de derde alinea van r.o. 3.8.3 de stelling van de vrouw in eerste aanleg dat Nederlands recht van toepassing is op de aanvullende overeenkomst beoordeeld en uiteindelijk verworpen. Door aldus te oordelen heeft het hof miskend dat de vraag naar het toepasselijke recht op de aanvullende overeenkomst niet lag binnen het door de grieven ontsloten gebied in hoger beroep. Vast staat

immers dat in hoger beroep niet is gegriefd tegen het oordeel van de kantonrechter dat de aanvullende overeenkomst, en daarmee de vordering van de vrouw, wordt beheerst door Egyptisch recht. In zoverre heeft het hof in r.o. 3.5 de devolutieve werking van het hoger beroep miskend. Hoewel het middel hierover terecht klaagt, leidt dit niet tot cassatie.

Ten slotte klaagt het middel (onder 4 en 5) over onjuiste toepassing van artikel 1:94 (oud) BW in de derde en vierde alinea van r.o. 3.8.3. Het middel voert aan dat de bruidsgave een exclusief recht van de vrouw is waardoor deze niet valt in de huwelijksgoederengemeenschap van partijen naar Nederlands recht, ook als de vrouw heeft nagelaten om uitdrukkelijk een beroep te doen op verknochtheid. Verder zou het hof de devolutieve werking van het appel hebben miskend, omdat geen van partijen heeft gegriefd tegen het oordeel van de kantonrechter dat de bruidsgave geen oorsprong heeft in een huwelijksvermogensrechtelijke aanspraak van de vrouw. Deze klachten kunnen niet tot cassatie leiden, omdat zij betrekking hebben op oordelen op grond van Nederlands recht, terwijl de vordering naar het in hoger beroep toepasselijke Egyptische recht is afgewezen. Kortom, onderdeel I faalt in zijn geheel.

Onderdeel II van het middel richt zich tegen r.o. 3.8.4, waarin het hof als volgt overweegt:

‘3.8.4 Het hof dient ambtshalve te beoordelen of de Egyptische kuhl’-bepaling buiten toepassing dient te blijven wegens strijd met de Nederlandse openbare orde als bedoeld in art. 10:6 BW. Dit artikel bepaalt dat vreemd recht niet wordt toegepast, voor zover de toepassing ervan kennelijk onverenigbaar is met de Nederlandse openbare orde. Voor die beoordeling acht het hof het volgende van belang. De bruidsgave is een rechtsfiguur van het islamitische recht. Het is een verplicht onderdeel van het aangaan van een huwelijk waarbij het gaat om een (uitgestelde) betaling van de man aan de vrouw ter gelegenheid van de huwelijksluiting en bedoeld om de vrouw te beschermen tegen de financiële gevolgen van een echtscheiding op initiatief van de man. De achtergrond hiervan is dat naar islamitisch recht door het huwelijk in beginsel geen huwelijksgemeenschap tussen echtgenoten ontstaat, zodat de vrouw na de ontbinding van het huwelijk geen recht heeft op een deel van het vermogen van de man. De bruidsgave voorziet daarmee in enige bestaanszekerheid voor de vrouw in geval van echtscheiding (...). Van strijd met de openbare orde is naar het oordeel van het hof in deze zaak geen sprake. Weliswaar leidt toepassing van de kuhl’-bepaling tot negatieve financiële consequenties voor de vrouw (...) maar daar staat tegenover dat, nu in de echtscheidingsprocedure Nederlands recht op het huwelijksvermogensregime van partijen is toegepast, zij, anders dan naar Egyptisch recht het geval zou zijn geweest, aanspraak maakt op een deel van het vermogen van de man. In die situatie valt niet zonder meer te begrijpen waarom het gevolg van de kuhl’-bepaling voor de vrouw niet kan worden geduld (...).’

De vrouw heeft in feitelijke instanties geen beroep gedaan op de openbare-orde-exceptie. Dit

neemt niet weg dat de rechter de openbare-ordetoets ambtshalve moet verrichten. Toepassing van artikel 20 Wet 2000 no. 1 brengt in dit geval mee dat de vrouw geen aanspraak kan maken op de bruidsgave, omdat de echtscheiding niet is gebaseerd op schuld van de man. Anders dan de kantonrechter heeft het hof in de laatste alinea van r.o. 3.8.4 geoordeeld dat toepassing van artikel 20 Wet 2000 no. 1 niet leidt tot een resultaat dat in strijd is met de Nederlandse openbare orde in de zin van artikel 10:6 BW. De eerste klacht van het middel houdt in dat het hof in het kader van de openbare-ordetoets ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten dat in de literatuur verschillende functies van de bruidsgave worden onderscheiden. De klacht maakt echter niet duidelijk waarom het betrekken van de verschillende functies van de bruidsgave in dit geval relevant is voor beoordeling van de openbare-ordetoets. De tweede klacht houdt in dat het hof bij beoordeling van de openbare-ordetoets ten onrechte geen rekening heeft gehouden met de verschillende factoren die wijzen op een nauwe betrokkenheid van de casus met Nederland, evenals met de omstandigheid dat de omvang van de huwelijksgoederengemeenschap beperkt is terwijl de vordering van de vrouw uit hoofde van de bruidsgave ongeveer € 30.000 omvat. De beoordeling of toepassing van artikel 20 Wet 2000 no. 1 met betrekking tot de bruidsgave leidt tot een resultaat dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde in de zin van artikel 10:6 BW, zal moeten geschieden met inachtneming van de feiten en omstandigheden van het concrete geval, in het bijzonder de mate van betrokkenheid van Nederland bij het geval. Het hof heeft in r.o. 3.8.4 nagelaten om bij beoordeling of de openbare orde van artikel 10:6 BW in het geding is, aandacht te besteden aan de mate van betrokkenheid van Nederland bij deze casus. Dat de vrouw hierover niets naar voren heeft gebracht, kan haar niet worden aangerekend, omdat (i) de beslissing van de kantonrechter over toepassing van Egyptisch recht in haar voordeel was, zodat het niet op haar weg lag om een standpunt over de betrokkenheid met Nederland in te nemen, (ii) in hoger beroep geen partijdebat heeft plaatsgevonden over de betrokkenheid met Nederland, en (iii) het hof bij de ambtshalve toepassing van de openbare orde heeft nagelaten om partijen in de gelegenheid te stellen hierover een standpunt in te nemen. In het geding na verwijzing zal alsnog de mate van betrokkenheid van dit geval met Nederland beoordeeld moeten worden, als onderdeel van de openbare-ordetoets in de zin van artikel 10:6 BW. De derde klacht is gebaseerd op de veronderstelling dat toepassing van Egyptisch recht, in het bijzonder artikel 20 Wet 2000 no. 1, leidt tot een resultaat dat in strijd is met de openbare orde in de zin van artikel 10:6 BW. De klacht gaat in op de gevolgen van het buiten toepassing laten van artikel 20 Wet 2000 no. 1 wegens strijd met de openbare orde. Deze klacht mist feitelijke grondslag. Het hof heeft niet geoordeeld dat toepassing van Egyptisch recht kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde in de zin van artikel 10:6 BW. Het hof kwam dan ook niet toe aan de vraag welke gevolgen moeten worden verbonden aan het buiten toepassing laten van Egyptische recht wegens kennelijke strijd met de openbare orde.

## Conclusie

De conclusie strekt tot vernietiging en verwijzing.

---

**Instantie:** Parket bij de Hoge Raad

**Datum uitspraak:** 18-09-2026

**ECLI:** ECLI:NL:PHR:2026:850

**Zaaknummer:** 25/02809

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Na tussenbeschikking heeft het hof geoordeeld, anders dan de kantonrechter, dat de curator/bewindvoerder niet tekort is geschoten in de zorg als goed curator en bewindvoerder.***

### **Feiten en omstandigheden**

De rechtbank heeft in 2006 de verzoeker tot opvolgend curator benoemd over de (toekomstige) goederen van zijn zus (de betrokkene) wegens diens lichamelijke en geestelijke toestand. In 2019 hief de rechtbank ambtshalve de curatele op en stelde bewind en mentorschap in over de (toekomstige) goederen van de zus. De verzoeker werd benoemd tot bewindvoerder en mentor. In 2021 is hij echter ontslagen als bewindvoerder en is de geïntimeerde benoemd tot opvolgend bewindvoerder. De te beantwoorden vraag is of de verzoeker toerekenbaar is tekortgeschoten in zijn zorgplicht als goed curator en goed bewindvoerder en of hij als gevolg daarvan de ontstane schade aan de betrokkene dient te vergoeden.

Op verzoek van de nieuwe bewindvoerder heeft de kantonrechter voor recht verklaard dat de verzoeker toerekenbaar tekortgeschoten is in de zorg van een goed curator en in de zorg van een goed bewindvoerder onder veroordeling tot de terugbetaling van € 160.000. Daartegen is de verzoeker in hoger beroep gegaan.

### **Verzoeken en grieven**

De verzoeker erkent dat hij ruim € 72.000 heeft geleend van zijn zus en dat hij dit moet terugbetalen. Hij stelt dat hij uit een familie komt waar wederzijdse (financiële) hulp vanzelfsprekend is en zijn zus deze hulp gemakkelijk kon bieden. Wel heeft de verzoeker altijd de bedoeling gehad om het terug te betalen en lost hij ook iedere maand € 50 af. Deze lening is niet fraai, volgens de verzoeker, maar dat maakt niet dat sprake is van tekortschieten in de zorg die van een goed curator en bewindvoerder mag worden verwacht. De verzoeker is er daarbij van uitgegaan dat de kantonrechter in 2017 de geldlening 'door de vingers' zag, omdat hij deze had uitgelegd aan de kantonrechter.

De nieuwe bewindvoerder stelt dat de verzoeker zonder toestemming van de kantonrechter

ruim € 125.000 heeft onttrokken aan het vermogen van de betrokkene en dat dit reeds is vastgesteld in een onherroepelijke beschikking uit 2021. Er zou zelfs nog ruim € 34.500 meer zijn onttrokken door de verzoeker. De verzoeker had geen geldleningsovereenkomst. De verzoeker heeft er verder niet op mogen vertrouwen dat de kantonrechter zijn handelen door de vingers zou zien.

### **Beoordeling en motivering**

Van slecht bewind is sprake als de curator of bewindvoerder tekortschiet in de zorg die van een goed curator of goed bewindvoerder mag worden verwacht, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. In geval van slecht bewind kan de kantonrechter de schade vaststellen die de rechthebbende heeft geleden en de curator of bewindvoerder moet deze schade dan vergoeden. Het hof is van oordeel dat niet is gebleken dat de verzoeker toerekenbaar is tekortgeschoten in de zorg van een goed curator en goed bewindvoerder.

Het hof ziet geen aanleiding om op basis van het gebruik van het geld van de betrokkene voor zijn eigen schulden, aan te nemen dat de verzoeker toerekenbaar is tekortgeschoten in zijn taken. Bij verzoeker is door de gang van zaken het vertrouwen gewekt dat de kantonrechter de gebruikte bedragen had gekwalificeerd en geaccepteerd als geldlening. In 2013 heeft de kantonrechter aan verzoeker gevraagd om een leenovereenkomst, een voorstel voor een rentepercentage en een zekerheidsstelling in te dienen. De eerste voorstellen werden door de kantonrechter niet goedgekeurd, maar niet is gebleken dat de kantonrechter ook met de gewijzigde versies niet akkoord is gegaan. Verder bleek uit het handelen van de kantonrechter niet dat er geen vertrouwen was in de verzoeker als wettelijk vertegenwoordiger, aangezien de kantonrechter ambtshalve de ondercuratelestelling van de betrokkene heeft omgezet naar bewindvoering en mentorschap, maar wel 'opnieuw' de verzoeker benoemde als mentor en bewindvoerder. Destijds was al lang duidelijk dat verzoeker het geld van de betrokkene gebruikte om zijn schulden af te lossen en dat hij het geld al deels had terugbetaald. Pas in 2021 oordeelde de kantonrechter dat de verzoeker niet handelde zoals van een bewindvoerder mag worden verwacht. Ook in die beschikking worden de bedragen door de kantonrechter gekwalificeerd als geldlening en niet als toe-eigening van geld door verzoeker aan zichzelf zonder terugbetalingsverplichting aan de betrokkene. Verder heeft de betrokkene geen schade geleden door het handelen van de verzoeker. Zij heeft het geld niet nodig gehad en omdat de verzoeker het geld heeft geleend, zal hij het geld terugbetalen met rente.

Over de hoogte van het bedrag overweegt het hof dat de € 125.000 die de verweerder noemt niet vaststaat en dat partijen daarover nog discussie kunnen voeren. De verzoeker heeft, volgens het hof, nog een bedrag van ruim € 72.000, te vermeerderen met de rente, te betalen aan de betrokkene. Van de overige door de verweerder aangevoerde bedragen kan niet worden

vastgesteld dat deze door de verzoeker zijn geleend van de betrokkene.

### **Conclusie**

Het hof vernietigt de beschikking van de kantonrechter. Het verzoek van de bewindvoerder wordt door het hof alsnog afgewezen.

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 27-08-2026

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2026:5549

**Zaaknummer:** 200.353.164/01

**Wetsartikelen:**

## RECHTSPRAAK

***Naamrecht, gecombineerde geslachtsnaam, overgangsrecht, artikel 1:27 BW, artikel IIIB lid 1 WIGG, artikel 8 EVRM, evenredigheidsbeginsel, gelijkheidsbeginsel, vertrouwensbeginsel, toetsingsverbod artikel 120 Grondwet.***

### **Feiten en omstandigheden**

Moeder en vader hebben een informele relatie, waaruit vijf kinderen zijn geboren. De oudste is geboren in 2015. Vader heeft de oudste drie kinderen erkend en de jongste twee niet. De moeder heeft eenhoofdig gezag over alle vijf de kinderen. De oudste drie kinderen hebben formeel de achternaam van vader, de jongste twee van moeder, maar de facto gebruiken alle kinderen een gecombineerde achternaam.

De ouders hebben de ambtenaar van de burgerlijke stand (abs) verzocht om de achternaam van alle vijf de kinderen aan te passen naar een gecombineerde achternaam. Voor de drie erkende kinderen heeft de abs het verzoek afgewezen, omdat het oudste kind is geboren voor 1 januari 2026, waardoor het gezin niet voldoet aan de voorwaarden van de overgangsregeling van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam (WIGG). Die regeling geldt slechts voor gezinnen waarvan het oudste kind is geboren tussen 1 januari 2016 en 31 december 2023. De overige kinderen zijn niet bij het besluit betrokken, omdat zij niet erkend zijn. De moeder heeft de rechtbank verzocht om dit besluit te vernietigen en te gelasten om alsnog een akte van naamskeuze gecombineerde geslachtsnaam op te maken voor de oudste drie kinderen. Dit verzoek heeft de rechtbank afgewezen. Daarna is de moeder in hoger beroep gegaan.

### **Verzoeken en grieven**

In hoger beroep heeft de moeder dezelfde verzoeken voorgelegd aan het hof. De abs verweert zich met het argument dat er geen wettelijke grondslag is om de verzoeken van moeder toe te kennen.

De moeder beroept zich op het evenredigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. De strikte toepassing van de WIGG zou hiermee in strijd zijn. Ook vindt de moeder dat de afwijzing een ongeoorloofde inbreuk is op het recht op gezins- en

familieleven en het recht op identiteit, zoals gewaarborgd in artikel 8 EVRM.

In een kindgesprek hebben de oudste drie kinderen aangegeven dat zij eraan gewend zijn om de gecombineerde achternaam te gebruiken en het belangrijk vinden dat dit hun officiële achternaam wordt. Ook vinden zij het oneerlijk en onbegrijpelijk dat andere kinderen wel een gecombineerde achternaam kunnen voeren.

### **Beoordeling en motivering**

Na de uiteenzetting van het naamrecht en het overgangsrecht van de WIGG, overweegt het hof dat de kinderen niet vallen onder het bereik van de WIGG en dat daarom geen gecombineerde achternaam mogelijk is. Het beroep van moeder op de rechtsbeginselen stuit af op het toetsingsverbod uit artikel 120 Grondwet. Nu er geen bijzondere omstandigheden zijn waardoor de toetsing van de WIGG aan de algemene rechtsbeginselen toch mogelijk is, geldt de WIGG onverkort. De wetgever heeft goed nagedacht over de leeftijdsgrens die aan de WIGG is verbonden en acht het van belang dat terughoudend wordt omgegaan met de wijziging van de achternaam van kinderen. Over het gelijkheidsbeginsel overweegt het hof dat de ouders zich in een juridisch ongelijke situatie bevinden met ouders die wel een formele relatie zijn aangegaan. Andere rechtsgevolgen zijn daar nu eenmaal het gevolg van, dus van ongelijke behandeling is geen sprake. Ook heeft de moeder niet mogen vertrouwen op uitingen van de persvoorlichter van de Rijksoverheid over het toepassingsbereik van de WIGG. De uitingen betroffen ten eerste geen toezegging en ten tweede konden ze niet worden toegerekend aan het bevoegde bestuursorgaan. Tot slot biedt artikel 8 EVRM geen bescherming aan het gezin. Het namenrecht en het overgangsrecht volgens de WIGG is niet in strijd met de voorschriften die volgen uit artikel 8 EVRM, ook niet nu daar een leeftijdsgrens aan is verbonden. Daarbij is de ontstane situatie toe te schrijven aan de bewuste keuzes van de ouders om de laatste twee kinderen niet te laten erkennen door vader en door het feitelijke gebruik van de dubbele achternaam zonder dat dit formeel is geregistreerd.

### **Conclusie**

Het hoger beroep van moeder slaagt niet. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking van de rechtbank.

---

**Instantie:** Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

**Datum uitspraak:** 10-09-2026

**ECLI:** ECLI:NL:GHARL:2026:5840

**Zaaknummer:** 200.364.749

**Wetsartikelen:**